

KATOLIK

Pismo poświęcone ludowi ku cnocie, nauce, z bogaceniu.

Szanuj język ojczysty to prawo Boga a człowieka obowiązek.

Włara, miłość
Joga i bliźniego, oświata.

Oszczędność, trzeźwość,
słowarzyszenia.

Adres redakcyi i administracyi:
Bytom G.-S. ul. Elektoralna 19.

Za prawdę, wolność i prawo!

Telefon nr. 40 i 47.

„KATOLIK” wychodzi w każdy wtorek, czwartek i sobotę i kosztuje na kwiecień 1924 75 fen. złotych. — W Województwie Śląskiem od 11-go do 20-go maja 750 tys. mpr. polskich. — Ceny obliczone są z odnośnieniem do domu.

Czwartek, dnia 15-go maja 1924

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. W Niemczech kosztuje wiersz 10 fen. podług kursu marki złote w dniu rzeczywistego płacenia. W Polsce: Wiersz milimetrowy 75 tysięcy polskich. — Wiersz reklamowy 225 tys. m. polskich.

Wyniki wyborów.

Powiat opolski.

Krogulno: Socjaliści 21, demokraci 6, komuniści 10, Deutschvölkische 2, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 7, centrum 21, nacyonalisci niemieccy 304.

Gwec: Socjaliści 78, demokraci 18, komuniści 459, Polacy 2, Deutschvölkische 22, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 118, centrum 12, nacyonalisci niemieccy 69.

Mnichus: Socjaliści 7, demokraci 1, komuniści 70, Polacy 2, Deutschsoziale 4, niem. partya ludowa 9, centrum 8, nacyonalisci niem. 11.

Zwonice: Demokraci 1, komuniści 74, Polacy 235, Deutschvölkische 2, niem. partya ludowa 2, centrum 44, nacyonalisci niem. 4.

Kadlub Turawski: Socjaliści 2, demokraci 1, komuniści 94, Polacy 49, Deutschvölkische 3, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 1, centrum 79, nacyonalisci niemieccy 29.

Siołkowice Stare: Socjaliści 21, demokraci 8, komuniści 247, Polacy 339, Deutschvölkische 5, Deutschsoziale 9, niem. partya ludowa 6, centrum 252, nacyonalisci niemieccy 3.

Krasiejów: Socjaliści 137, demokraci 6, komuniści 89, Polacy 64, Deutschvölkische 23, Deutschsoziale 4, niem. partya ludowa 101, centrum 51, nacyonalisci niemieccy 23.

Pokój (miasto): Socjaliści 91, demokraci 57, komuniści 58, Polacy 2, Deutschvölkische 10, Deutschsoziale 9, niem. partya ludowa 54, centrum 363, nacyonalisci niem. 412.

Przywory: Socjaliści 1, komuniści 32, Polacy 116, Deutschvölkische 8, niem. partya ludowa 1, centrum 35, nacyonalisci niem. 22.

Schodnia: Socjaliści 77, demokraci 6, komuniści 223, Polacy 122, Deutschvölkische 13, Deutschsoziale 7, niem. partya ludowa 11, centrum 50, nacyonalisci niem. 6.

Szczedrzyk: Socjaliści 27, demokraci 6, komuniści 262, Polacy 268, Deutschvölkische 1, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 1, centrum 90, nacyonalisci niem. 65.

Sejdlisz: Socjaliści 3, demokraci 11, komuniści 4, Deutschvölkische 2, Deutschsoziale 3, centrum 5, nacyonalisci niem. 15.

Żelazna: Socjaliści 2, komuniści 73, Polacy 88, Deutschvölkische 2, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 4, centrum 108, nacyonalisci niem. 14.

Gostawice: Socjaliści 2, demokraci 3, komuniści 126, Polacy 129, Deutschvölkische 2, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 4, centrum 41, nacyonalisci niem. 25.

Ślawice: Socjaliści 1, demokraci 2, komuniści 42, Polacy 140, Deutschsoziale 14, niem. partya ludowa 5, centrum 28.

Chmielowice: Socjaliści 2, demokraci 8, komuniści 4, Polacy 12, Deutschvölkische 6, Deutschsoziale 10, niem. partya ludowa 52, centrum 17, nacyonalisci niemieccy 2.

Dziewięć: Socjaliści 1, komuniści 12, Polacy 30, Deutschvölkische 8, centrum 80, nacyonalisci niemieccy 69.

Zawisz: Demokraci 1, komuniści 17, Polacy 5, Deutschvölkische 2, niem. partya ludowa 1, centrum 156, nacyonalisci niem. 3.

Biełstrzymik: Socjaliści 25, demokraci 2, komuniści 28, Polacy 21, Deutschvölkische 2, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 4, centrum 46, nacyonalisci niem. 19.

Dębie: Demokraci 1, komuniści 77, Polacy 50, Deutschvölkische 1, Deutschsoziale 9, niem. partya ludowa 9, centrum 81, nacyonalisci niem. 32.

Dąbrowica: Socjaliści 2, demokraci 4, komuniści 11, Polacy 33, Deutschvölkische 3, centrum 20, nacyonalisci niemieccy 7.

Ostatnie wiadomości.

Położenie strajkowe na Śląsku Opolskim.

Gliwice, 13. maja. Związek górniczy i hutniczy ogłasza, co następuje:

W ciągu dzisiejszego dnia Huta Reden oraz załoga Deichsla w Zabrze ponownie zaczęły strajkować. Także huta Donnersmarcka przyłączyła się do strajku. Załoga tej huty uważała, że dłużej nie zdoła wytrzymać naporu strajkujących.

W kopalniach dalej nie pracują. Wprawdzie nie trafna jest wiadomość, jakoby prac koniecznych na hucie Gliwickiej nie wykonywano. Lecz wczoraj wieczorem dwa ostre strzały ze strony strajkujących wypędziły przejściowo załogę od pieców koksowych.

Zatarg Niemców z sowjetami.

Berlin, 13. maja. Rząd niemiecki doniósł poselstwu rosyjskiemu wynik śledztwa w sprawie aresztowań w misji handlowej sowjetów. Urząd spraw zagranicznych ubolewa nad tem, o ile policja wystąpiła przeciwko osobom, które są nietykalne jako należące do poselstwa. Rząd niemiecki przedłożył poselstwu propozycję, jak zatarg załagodzić.

Berlin, 13. maja. (Pat.) Pisma donoszą z Moskwy, że delegaci niemieccy przybyli tam na konferencję kolejową, spotkali się z delegatami rosyjskimi, ci ostatni jednak na pierwszym zaraz posiedzeniu oświadczyli, że rząd rosyjski nie życzy sobie wdawać się w dalsze rokowania z Niemcami, dopóki nie będzie rozstrzygnięta sprawa zatargu, wynikłego ze znanych zajęć w delegacji handlowej w Berlinie.

Poincare ustąpi 1 czerwca.

Paryż, 13. maja. Pod przewodnictwem prezydenta Milleranda odbyło się dzisiaj posiedzenie rady ministrów. Poincare oświadczył imieniem całego ministerium, że ustąpi z urzędu. Nie stanie się to jednakże zaraz, lecz dopiero przy końcu maja, to jest do chwili, gdy nowy parlament zbierze się na narady.

Aż do tej chwili Poincare będzie załatwiał tak samo, jak inni ministrowie, sprawy bieżące, wstrzyma się jednak od wszelkiej inicjatywy tak w polityce wewnętrznej, jak i zagranicznej. Niezawodnie także nie pojedzie 19. maja do Anglii na konferencję z Macdonaldem.

Parlament zbierze się 1-go czerwca na posiedzenie, poczem się zaraz odroczy aż do 3-go czerwca.

Kto będzie następcą Poincarego.

Paryż, 13. maja. Jak biuro telegraficzne Havasa donosi, były prezes ministrów Briand jest tym z pomiedzy politycznych osobistości, które najwięcej ma wido-

ków na prezesa przyszłego rządu francuskiego. Prócz niego wymieniają także posła Herriota. Jednakże przyjaciele jego woleliby, ażeby został nie ministrem, lecz marszałkiem parlamentu.

Ostateczny wynik wyborów we Francji

Paryż, 13. maja. Ministerium spraw wewnętrznych podaje następujący spis posłów: konserwatystów 20, republikanów 117, republikanów lewicy 52, demokratów lewicy, radykalistów i socjalistów radykalnych 139, socjalnych republikanów 35, socjalistów 102, komunistów 29 razem 569 posłów.

Ameryka o wyborach we Francji.

Nowy York, 13. maja. Gazety amerykańskie omawiają żywo wybory we Francji. Rozmaite z nich uważają, że linie wytyczne polityki Poincarego zostaną utrzymane i przez nowy rząd. Jak „New York World” mniema, nowi ministrowie będą tak dobrymi patriotami, jak Poincare, lecz lepszymi Europejczykami od niego.

Zyrkowice. Socjaliści 2, demokraci 1, komuniści 33, Polacy 58, Deutschvölkische 3, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 1, centrum 41, nacyonalisci niemieccy 17.

Zawada. Socjaliści 3, demokraci 4, komuniści 106, Polacy 128, Deutschvölkische 42, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 1, centrum 26, nacyonalisci niemieccy 10.

Chrzowice. Socjaliści 1, demokraci 2, komuniści 2, Polacy 31, centrum 36, niemieccy nacyonalisci 1.

Zywocice. Socjaliści 21, demokraci 4, komuniści 139, Polacy 8, Deutschvölkische 4, Deutschsoziale 7, niem. partya ludowa 4, centrum 94, nacyonalisci niemieccy 31.

Klink. Demokraci 12, komuniści 41, Polacy 4, Deutschvölkische 1, Deutschsoziale 3, centrum 23, nacyonalisci niemieccy 59.

Stradonia. Socjaliści 3, demokraci 2, komuniści 94, Polacy 132, Deutschsoziale 4, niem. partya ludowa 3, centrum 113, nacyonalisci niemieccy 13.

Popielów. Socjaliści 154, demokraci 14, komuniści 171, Polacy 415, Deutschvölkische 12, Deutschsoziale 11, niem. partya ludowa 6, centrum 182, nacyonalisci niemieccy 105.

Pokój (obwód dworski). Socjaliści 6, demokraci 6, komuniści 6, Deutschvölkische 9, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 5, centrum 64, nacyonalisci niemieccy 168.

Sporok Opolski. Komuniści 15, Polacy 3, Deutschvölk. (?), niem. partya ludowa 2, centrum 1, nacyonalisci niemieccy 28.

Chroście. Socjaliści 15, demokraci 16, komuniści 187, Polacy 376, Deutschvölkische 10, Deutschsoziale 5, niem. partya ludowa 7, centrum 80, nacyonalisci niemieccy 68.

Komprachcice. Socjaliści 4, demokraci 4, komuniści 193, Polacy 63, Deutschvölkische 10, Deutschsoziale 8, niem. partya ludowa 15, centrum 80, nacyonalisci niemieccy 58.

Falmirowice. Socjaliści 1, komuniści 36, Polacy 40, Deutschvölkische 4, Deutschsoziale 2, niem. partya lud. 1, centrum 21, nacyon. niem. 8.

Zimnice Małe. Socjaliści 11, demokraci 2, komuniści 37, Polacy 68, Deutschvölkische 3, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 3, centrum 47, nacyonalisci niemieccy 9.

Jaśkowice. Socjaliści 32, demokraci 1, komuniści 16, Polacy 7, Deutschvölkische 12, Deutschsoziale 1, centrum 44, nacyonalisci niem. 4.

Rothaus. Socjaliści 20, demokraci 8, komuniści 66, Polacy 3, Deutschvölkische 5, Deutschsoziale 5, niem. partya ludowa 5, centrum 19, nacyonalisci niemieccy 14.

Nakło. Socjaliści 3, komuniści 54, Polacy 171, Deutschvölkische 22, Deutschsoziale 4, niem. partya ludowa 4, centrum 58, nacyonalisci niem. 35.

Przysiec. Socjaliści 16, demokraci 6, komuniści 40, Polacy 11, Deutschvölkische 11, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 7, centrum 164, nacyonalisci niemieccy 16.

Dancyn. Socjaliści 23, demokraci 3, niem. partya ludowa 6, centrum 6, nacyonalisci niem. 66.

Krzanowice. Socjaliści 6, demokraci 3, komuniści 37, Polacy 54, Deutschsoziale 1, centrum 10, nacyonalisci niemieccy 4.

Nowawieś Polska. Socjaliści 10, demokraci 5, komuniści 224, Polacy 127, Deutschvölkische 7, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 8, centrum 35, nacyonalisci niem. (?).

Kotorz Wielki. Socjaliści 7, demokraci 1, komuniści 68, Polacy 27, Deutschvölkische 3, centrum 23, nacyonalisci niemieccy 9.

Winów. Socjaliści 1, demokraci 1, komuniści 12, Polacy 89, Deutschvölkische 3, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 4, centrum 45, nacyonalisci niem. 1.

Chmierzowice. Socjaliści 2, demokraci 8, komuniści 4, Polacy 12, Deutschvölkische 6, niem. partya ludowa 10, centrum 52, nacyon. niem. 17.

Dobrzyń Mały. Socjaliści 4, demokraci 5, komuniści 52, Polacy 132, Deutschvölk. 9, Deutschsoziale 6, niem. partya ludowa 3, centrum 65, nacyonaliści niemieccy 17.

Malina. Socjaliści 4, demokraci 1, komuniści 78, Polacy 266, Deutschvölkische 9, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 1, centrum 81, nacyonaliści niemieccy 27.

Lędziny. Socjaliści 1, demokraci 1, komuniści 23, Polacy 53, Deutschvölkische 3, Deutschsoziale 4, centrum 40, nacyonaliści niem. 18.

Czarnowasy. Socjaliści 11, demokraci 9, komuniści 261, Polacy 223, Deutschvölkische 7, Deutschsoziale 24, niem. partya ludowa 21, centrum 169, nacyonaliści niemieccy 81.

Kotorz Mały. Socjaliści 11, demokraci 3, komuniści 19, Polacy 100, Deutschvölkische 4, Deutschsoziale 5, niem. partya ludowa 2, centrum 42, nacyonaliści niemieccy 63.

Kat. Socjaliści 26, demokraci 4, komuniści 29, Polacy 1, Deutschvölkische 6, Deutschsoziale 4, niem. partya ludowa 6, centrum 100, nacyonaliści niemieccy 62.

Budkowice Stare. Socjaliści 43, demokraci 10, komuniści 102, Polacy 82, Deutschvölkische 5, Deutschsoziale 4, niem. partya ludowa 16, centrum 217, nacyonaliści niemieccy 37.

Grabie. Socjaliści 12, komuniści 37, Polacy 1, Deutschvölkische 5, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 5, centrum 7, nacyonaliści niem. 44.

Świecina. Demokraci 1, komuniści 33, nacyonaliści niemieccy 97.

Błimkinów. Socjaliści 41, demokraci 2, komuniści 72, niem. partya ludowa 3, centrum 2, nacyonaliści niemieccy 63.

Debiniec. Socjaliści 33, demokraci 10, komuniści 47, Polacy 114, Deutschvölkische 10, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 9, centrum 37, nacyonaliści niemieccy 11.

Górki. Socjaliści 2, demokraci 4, komuniści 75, Polacy 125, Deutschvölkische 7, Deutschsoziale 1, niem. partya ludowa 7, centrum 22, nacyonaliści niemieccy 8.

Siołkowice Nowe. Demokraci 5, komuniści 38, Polacy 38, Deutschsoziale 3, niem. partya ludowa 8, centrum 39, nacyonaliści niem. 50.

Krzywa Góra. Centrum 20, nacyonaliści niemieccy 84.

Zagwizdzie. Socjaliści 77, demokraci 4, komuniści 89, Polacy 94, Deutschvölkische 9, Deutschsoziale 4, niem. partya ludowa 3, centrum 176, nacyonaliści niem. 116.

Zuzela. Socjaliści 2, komuniści 44, Polacy 14, Deutschvölkische 7, Deutschsoziale 2, niem. partya ludowa 7, centrum 87, nacyonaliści niem. 21.

Grabczok. Socjaliści 50, komuniści 7, Polacy 51, centrum 75, nacyonaliści niem. 12.

Wiadomości z bliższych i dalszych stron.

— **Jarmarki na Górnym Śląsku** od 16. do 31. maja 1924 r. A) *Na Śląsku Opolskim:* Budkowice Stare: 21. maja kramny, bydło, konie, świnie i kozy. — Byczyna: 20. maja kramny, bydło, konie i świnie. — Gliwice: 21. maja (2 dni) bydło i konie. — Gorzów: 22. maja kramny, bydło, konie i świnie. — Kpizle: 27. maja bydło i konie. — Pokój: 27. maja kramny, bydło, konie i świnie. — Pyskowice: 20. maja bydło i konie. — Ścinawa: 22. maja bydło, konie, świnie i kozy. — Ujazd: 28. maja kramny, bydło, konie i kozy. — B) *W województwie śląskim:* Tarn. Góry: 21. maja bydło, konie i świnie.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE

× **Z sejmiku śląskiego.** Porządek obrad piątkowego posiedzenia sejmiku śląskiego przewidywał jedynie wniosek rządu władz wojewódzkich zawierający ustawę o prowizorium budżetowym za pierwsze półrocze 1924 roku i preliminarz budżetowy województwa śląskiego za rok 1924. Wniosek rządowy przedstawił wicewojewoda Żurawski uzasadniając i objaśniając odpowiednio preliminarz budżetowy. Najważniejszym jest, że dzięki stabilizacji budżet przedstawia sumy konkretne i że dochody w sumie ca. 98 milionów złotych pokrywają wydatki w tej samej wysokości. W pozycji dochodów główny czynnik stanowi pod. węgl. (przeszło jedną czwartą ogólnych dochodów). W rubryce wydatków naczelną miejsce zajmuje suma 36 milionów złotych, które Śląsk dostarcza władzom centralnym na potrzeby ogólnopństwowe. Dalej szkolnictwo kosztuje Śląsk 16 i pół milj., zakłady humanitarne (szpitale, przytulki itp.) 12 i pół milj., policja 8 i pół milj. a sejm śląski wszystkiego 600.000 złotych.

Nad przedłożeniem rządowym otwarto dyskusję, którą rozpoczął p. Janicki (Ch. D.) omawianiem preliminarza budżetowego, poczem głos zabrał dr. Pant z klubu niemieckiego, którego mowa była tylko jednym wielkim atakiem na urzędy wojewódzkie i duchowieństwo katolickie. Zamiast trzymać się tematu (dyskusji nad budżetem), odbił

daleko i zawodził na znaną nutę rzekomych krzywd dziejących się Niemcom. Mówca ten widzi przyczynę wszystkiego zła w województwie śląskim w polityce antyniemieckiej i oświadcza dumnie, że narzucona mniejszości niemieckiej walka podjęta będzie i zapewne przyniesie korzyść mniejszości. Z powodu spóźnionej pory dalszy ciąg dyskusji nad budżetem odłożono do następnego posiedzenia (13. bm., wtorek 3 popoł.), poczem przyjęto jednogłośnie nagły wniosek w sprawie udzielania zapomogi rządowej bezrobotnym, których teraz jest na Śląsku około 10 tysięcy. Wniosek skierowano do komisji budżetowej.

× **Wymiana znaczków pocztowych do końca maja.** Generalna dyrekcyja poczt i telegrafów przedłużyła termin wymiany znaczków pocztowych w walucie markowej na znaczki waluty złotej do końca maja z tem zastrzeżeniem, że do 15. maja urzędy pocztowe będą wymieniały znaczki w ilości co najmniej 10 sztuk, a od 16. maja do końca także znaczki poniżej 10 sztuk łącznej wartości co najmniej 1 grosza.

Katowice. (Zastosowanie złotej do kosztów i opłat sądowych.) Rada ministrów na posiedzeniu dnia 9. b. m. uchwaliła rozporządzenie o zastosowaniu złotej do kosztów i opłat sądowych w górnośląskiej części sądu apelacyjnego w Katowicach.

Katowice. (Wyjazd dzieci na kolonie lecznicze.) Z ramienia Polskiego Czerwonego Krzyża wyjechało w sobotę 120 dzieci chorowitych na kolonie lecznicze do Jastrzębia. Następny transport odjeżdża 15-go maja o godzinie 13.21 z dworca katowickiego do Inowrocławia. Oddziały miejscowe Czerwonego Krzyża w Mysłowicach, Nowym Bytomiu, Wirku, Lipinach, Brzezinach, Piekarach, Szarleju, Rudzie i Debie odstawiają odznaczoną ilość dzieci do Katowic najpóźniej do godziny 12.30.

— (Zjazd kolejarzy.) Dnia 1. czerwca odbędzie się w Katowicach czwarty walny zjazd delegatów zrzeszenia pracowników administracji technicznej warsztatów i parowozowni polskich kolei państwowych. Protektorat nad zjazdem objęli prezes katowickiej dyrekcyi kolejowej inżynier Stan. Ruciński, nadradca inżynier Gisman i inżynier Rybicki.

— (Pielgrzymka na Jasną Górę.) Dn. 18-go b. m. około godziny 7 rano wyjedzie z Katowic specjalnie zamówionym pociągiem wielka pielgrzymka do klasztoru cudownej Matki Boskiej Częstochowskiej. Pielgrzymkę, w której weźmie udział około 2000 pątników z Katowic i okolicy, poprowadzi na Jasną Górę ks. Administrator Apostolski dr. Hlond. Druga część pielgrzymów z Lublińca i okolicy uda się bliższą drogą przez Herby na Jasną Górę.

Zawodzie pod Katowcami. (Skutki nieprawidłowego zastosowania przepisów opieki zdrowotnej i życia.) Rozbiera się tutaj „Reichsfutterwerke“ w celu pobudowania fabryki porcelany. Przy rozbiórce z powodu niezastosowania środków ostrożności zawaliło się przeszło betonowe, oparte na filarach, porywając za sobą trzech robotników przepalających druty spajające sufit betonowy. Dwóch ciężko skaleczonych odstawiono do szpitalu w Rożdżeniu, a trzeciego (ciężko okaleczonego) do zakładu Elżbietanek w Katowicach.

Zależe pod Katowcami. (Samobójstwo.) Dnia 9. b. m. nad ranem znaleziono na torze kolejowym niedaleko stawidła przy kopalni „Kleofasa“ zwłoki przejechanego mężczyzny. Przy przejechanym znaleziono dokumenty wystawione na nazwisko Blautman z Mysłowic ulica Pocztowa nr. 12. Również znaleziono list z którego wynika, że B. popełnił samobójstwo. Przyczyna samobójstwa nie jest jednak znana.

Brynów w Katowickim. (Kradzież w stacji kolejowej.) W nocy na 4. b. m. około godziny 4 włamał się dotychczas nieznaną sprawcą do ekspedycyji biletowej stacji kolejowej „Wujek“ i skradł kasetkę żelazną z zawartością 420 milionów marek, większą ilość biletów blankietowych, miesięcznych, pojedynczych i robotniczych, oprócz tego stempel do kopiowania biletów i korbkę od aparatu telefonicznego. Sprawca wykorzystał chwilę, kiedy pełniący służbę urzędnik po zamknięciu ekspedycyji udał się na peron przed pociąg, odchodzący w kierunku Mikołowa. Śledztwo w toku.

Chorzów w Katowickim. (Wydalenie z pracy.) W centrli elektrycznej wypowiedziano pracę w środę 80, a w czwartek 100 robotnikom odnośnie robotnikom. Liczba bezrobotnych wzrasta prawie z każdym dniem.

Dąb w Katowickim. (Wybory do rady załogowej.) W tych dniach odbyły się wybory do rady załogowej kopalni „Eminencya“. Otrzymali: Hirschdunkerowcy 129 głosów (2 mandaty). Zjednocze-

nie Zawodowe Polskie 148 głosów (2 mandaty), Centralny Związek Zawodowy Polski (socjalistyczny) 587 głosów (6 mandatów).

Józefowiec w Katowickim. (Brutalne morderstwo.) Tutejszy obywatel Cholewik bał w ubiegły czwartek w oberży Marcego razem z drugim kolegą. Do spokojnie siedzących przystąpiło kilku wyrostków i po krótkiej sprzeczce na Ch., obijając go tak ciężko, że wskutek ciężkich ran Cholewik w piątek w pół godziny po dokonanej w szpitalu operacyi zmarł. Niewątpliwie władze sądowe zajmą się sprawą brutalnego morderstwa.

Mysłowice. (Ostróżnie z szpilkami.) Pewna dziewczynka szkolna zapieła sukienkę szpilką. Podczas zabawy oparła się o ścianę, przyczem połowa szpilki wbiła się dziewczynce w plecy. Z wielkim trudem udało się szpilkę wydobyć. Dziewczynka jest obłożnie chora.

Król. Huta. (Nagroda za wykrycie defraudacyi.) Ministerstwo skarbu przyznało agentowi policyi śledczej w Król. Hucie Janowi Michli za wykrycie defraudacyi podatkowej nagrody w wysokości 400 milionów marek polskich.

Król. Huta. (Wybory do rady załogowej.) Na kopalni „Laury“ odbyły się w zeszłym tygodniu wybory do rady załogowej. Otrzymali: socjaliści niemieccy 773 głosów (5 mandatów), związki chrześcijańskie 232 głosy (1 mandat), Zjednoczenie Zawodowe Polskie 702 głosy (4 mandaty i 1 zastępcę), socjaliści polscy 1094 głosów (7 mandatów).

— (Z magistratu.) Magistrat zasuspendował w urzędzie urzędnika magistratu Rohdego z oddziału ubogich. Przeciwno niemu wdrożono postępowanie dyscyplinarne.

— (25 lat grabarzem.) Pan Maruszczak, grabarz przy kościele parafialnym św. Jadwigi, obchodził w tych dniach 25-letni jubileusz grabarstwa. Jubilat liczy już 74 lat życia.

— (Odrzucona apelacya.) Robotnik Józef Jędrzejczyk z Król. Huty został swego czasu skazany na 10 lat ciężkiego więzienia za zabójstwo i próbę morderstwa. Wtargnął on 3. kwietnia 1923 r. do mieszkania wdowy Anny Opatz, gdzie zastał jej brata. W mniemaniu, że to współpłnik, strzelił Jędrzejczyk do brata Opatzowej i tak go zranił w brzuch, iż tenże następnego dnia zmarł. Następnie strzelił dwakroć do Opatzowej, raniąc ją w rękę i pierś. Przeciwno wyrokowi Jędrzejczyk założył rewizyę, atoli sąd apelacyjny apelacyę odrzucił.

Rybnik. (Zmiana własności.) Grunt Przyszkowskiego przy ulicy Szewskiej, na którym znajdowała się znana winiarnia Pogody, przeszedł w tych dniach za cenę 60 tysięcy złotych na własność restauratora Osieckiego i handlarza piwa Gojowskiego.

Czyżowice w Rybnickim. (Protest przeciwko zniesieniu świąt.) Na zebraniu tutejszej filii Związku górników Z. Z. P. dnia 4. maja b. r., przyjęto do wiadomości uchwałę Rady ministrów z dnia 10. marca b. r., dotyczącą projektu zniesienia pewnych świąt. Jednogłośnie uchwalono wystosowanie do Administracyi Apostolskiej, do Rady wojewódzkiej i do prasy następującej rezolucyji: My górnicy i rolnicy zorganizowani w Z. Z. P. a zebrani w dniu 4. maja 1924 r., protestujemy przeciw zamierzonemu zniesieniu świąt, zwłaszcza drugich świąt Wielkiejnocy, Zielonych świąt i Bożego Narodzenia. W święta kościelne chcemy ciężko pracujący górnik lub rolnik należycie wypocząć po znojach i trudach, chcemy ożywić swe uczucie religijne w podniosłych nabożeństwach, chcemy także właśnie w drugie święta czasu znaleźć do załatwienia spraw rodzinnych, towarzyskich i tradycyjnych. Jesteśmy przekonani, że zniesienie drugich świąt przyczyni się do spowszechnienia najpoważniejszych świąt kościelnych, będących filarami w życiu religijnem i przyczyni się tym sposobem do spowszechnienia samej tu i ówdzie zagrożonej religii katolickiej. Jesteśmy także zdania, że katolicki naród polski, który Ojciec św. kilkakrotnie mianuje „wiernym narodem“, powinien widzieć swe posłannictwo dziejowe w pogłębianiu wiary katolickiej a nie przewodniczyć światu w profanacyi tejże. Żywimy nadzieję, że rząd katolickiej Polski nigdy się nie zgodzi na zniesienie drugich świąt, które to zniesienie uważamy jako atak pewnego stronnictwa politycznego na kościół katolicki.

Jędrzyk w Tarnogórskim. (Przeprowadzenie zwłok sp. ks. proboszcza Rogowskiego) do Jędrzyska odbyło się przy ślicznej pogodzie w niedzielę, dnia 11. maja. Uroczystość żałobna rozpoczęła się na dworcu w Kaletach, dokąd przywieziono zwłoki z Wągrowca. Po przemówieniu na dworcu ruszył kondukt do wsi, prowadzony przez Wiel. ks. administratora Szulca z W. Piekara w otoczeniu naszego Wiel. ks. proboszcza i trzech innych księży. W kościele, po odprawieniu egzekwii przemówił do licznie zebranych parafian, znajomych nieboyszczyka i delegacyi towarzystw Wiel. ks. Szulca, który swem przemówieniem wzruszył wszystkich do głębi. Następnie wyniesiono trumnę z zwłokami na cmentarz, gdzie po odmówieniu modlitw i odśpiewaniu pieśni pożegnalnej złożono je w grobowcu. Dzięki zabiegom szczerych przyjaceli i ofiarności ludu naszego spoczęły drogie zwłoki naszego byłego ks. proboszcza pomiędzy nami.

Najtańsze i najrzetelniejsze źródło zakupu

zegarków, biżuterji, towarów

złotych i srebrnych.

Specjalność: Kupna okazyjne

CURT JACOBOWITZ, Gliwice ul. Wilhelmowska 55

N. JACOBOWITZ, Bytom GS. ul. Tarnogórska 11

Składnica szwajcarskich zegarków. Założ. 1906.

ŚLĄSK OPOLSKI.

+ Położenie strejkowe na Śląsku Opolskim. Według doniesień z kół robotniczych położenie strejkowe na Śląsku Opolskim zastrzyło się znacznie. Obecnie strejk objął już wszystkie kopalnie. W Zaborzu odbyła się onegdaj konferencja rad załogowych wszystkich kierunków i partyi. Konferencja ta zajmowała się obecnym położeniem i sprawą co należy dalej czynić, aby zmusić pracodawców do ustępstw. Postanowiono prowadzić dalej strejk. Celem złagodzenia nędzy wśród strejkujących uchwalono zaapelować do kupiectwa o dostarczenie żywności. Podobny apel wystosowany do rolników odniósł już skutek i rolnicy przysłali różne transporty żywności. Na zebraniu zakomunikowano także, iż tak zwana „Międzynarodowa pomoc dla robotników” nadesłała także znaczne transporty towarów. W czasie zebrania, które było chwilami bardzo burzliwe, przyjęto wniosek o zastrzeżeniu strejku przez zaniechanie tak zwanych prac koniecznych (Notstandarbeiten), co grozi zalaniem kopalń. Odnośna rezolucja opiewa: „Plenarne posiedzenie rad załogowych wszystkich kopalń Śląska Opolskiego uchwalilo obostrzenie strejku przez zaniechanie wykonywanych dotychczas prac niezbędnych, oraz przez mobilizację wszystkich sił przeciwko łamaniu strejkom i technicznej samopomocy. Wzywa się walczący proletaryat do jednolitego i zdecydowanego wytrwania w walce i do posłuchu bezwzględniego dla centralnego zarządu strejkowego. Poza tem wzywa się usilnie całą prasę na Śląsku Opolskim do poparcia strejku”. W końcu uchwalono ogłoszenie odezwy do kobiet, oraz apel do sił wojskowych, aby poparły robotników w walce.

W Zaborzu odbyło się zebranie kobiet, żon strejkujących robotników. Po zebraniu przyszło na ulicach do gwałtownych zaisc. Wzburzone kobiety pobiły dotkliwie urzędników górniczych. Tłum kobiet udał się do zakładów elektrycznych, zasilających energią elektryczną cały okręg przemysłowy na Śląsku Opolskim, i wypędziły pracujących robotników. Inna grupa udała się do zamkniętej cechowni kopalni „Ludwiki”, wybijając szyby i demoluując urządzenie wewnętrzne.

+ O udzielanie wiz. Generalny konsulat polski w Berlinie postanowił uważać telegraficznie zawiadomienia o śmierci krewnych w odstąpionych terenach, jako podkładki do udzielania wiz wjazdowych do tychże terenów odstąpionych, jeżeli wiadomość żałobna potwierdzona jest na podstawie poświadczenia władz miejscowych na końcu telegramu.

+ Przedłużenie godziny policyjnej na G. Śląsku. Naczelny prezydent prowincji górnośląskiej zarządził przedłużenie godziny policyjnej: w obwodzie prezydentum policyjnego w Gliwicach, oraz w miastach Opole, Nysa, Racibórz i Prudnik do godziny 1 w nocy. Prezydent policyi w Gliwicach został równocześnie upoważniony do ustanowienia godziny policyjnej w gminach wiejskich na godzinę 11 wieczorem.

+ Wycofanie z obiegu banknotów dolarowych. Przypominamy, że z dniem 20. maja b. r. wycofane zostaną z obiegu następujące bony dolarowe: 0,42 mk. = $\frac{1}{10}$ dolara, 1,05 mk. = $\frac{1}{4}$ dolara, 2,10 mk. = $\frac{1}{2}$ dolara, 4,20 mk. = 1 dolar, 8,40 mk. = 2 dolary, 21,00 mk. = 5 dolarów. Posiadacze tego rodzaju bonów pieniężnych powinni takowe wymienić niezwłocznie, ponieważ po 20. maja Bank Rzeszy wymiany skutecznie nie będzie.

Bytom. J. E. ks. Kardynał bierzmował w piątek i sobotę w różnych zakładach, jak w szkole Sióstr Szkolnych, w domu św. Józefa, w przytułku dla kalek, w klasztorze Dobrego Pasterza itd. W niedzielę rano o godzinie 8 $\frac{1}{2}$ odprawił nabożeństwo w kościele św. Trójcy, poczem bierzmował licznych wiernych, przeważnie osoby dorosłe. Pod wieczór udał się w dalszą drogę do Szombierki.

Bytom. Niemal do rozlewu krwi byłoby przyszło w niedzielę po południu. W Strzelnicy urządziło z wielkim tantaram poświęcenie sztandaru Towarzystwo byłych wojskowych (pułku 63). Uczestnicy uroczystości ustawili się na dziedzińcu starych koszar, skąd ruszyli w pochodzie do Strzelnicy. Równocześnie wyszła na ulicę z przeciwległego Domu Związkowego (dawniej UI) gromada młodych ludzi (widocznie komunistów), która natarła na pochód w zamiarze rozbicia tegoż. Niezwłocznie zjawiała się policja bezpieczeństwa, która po oddaniu kilku strzałów w powietrze rozproszyła zaczepiających. Przy tem wszystkim zadziwia tylko, że w czasie tak krytycznym jak obecnie policja zezwala na publiczne demonstracje, do tego nacjonalistyczne, które tylko drażnią już i tak rozgorączkowane umysły. Polakom napewno odmówionoby zezwolenia na podobne urządzenia.

Rozbark pod Bytomiem. (Odwiedziny biskupie.) W piątek rano o godzinie 6 zawiatał do nas Najprzew. ks. biskup-sufragan dr. Wojciech w celu udzielenia wiernym Sakramentu św. Bierzmowania. Przed powozem ks. biskupa jechali na koniach nasi gospodarze w swych strojach narodowych. Przed kościołem oczekiwali ks. biskupa: duchowieństwo, zarząd kościelny, zastępstwo gminy kościelnej, Gromada (towarzystwo rolnicze), nauczyciele, landrat dr. Urbanek i sołtys dr. Grelich. Na mowy powitalne odpowiedział ks. biskup bar-

dzo serdecznie. Następnie odprawił Mszę św. i przemówił do licznie zgromadzonych wiernych. Po nabożeństwie, o godzinie 8 rozpoczęło się bierzmowanie. Wieczorem odbył się na probostwie obiad, na który zaproszono delegacje różnych towarzystw i korporacji.

Szombierki w Bytomskim. (Fałszerz weksli). Ślusarz Hans Grzesiński oszukał kilka tutejszych rodzin o znaczniejsze kwoty pieniężne, które wyłudził od nich przedkładając zgrabnie sfałszowane weksle. Fałszerz atoli uciekł po popełnieniu znacznej kradzieży u pewnego robotnika, któremu skradł spodnie, kamizelkę, płaszcz, oraz złoty zegarek z łańcuszkiem.

Miechowice w Bytomskim. (Aresztowanie). W Bytomiu aresztowano robotnika kopalnianego Pawła Nowaka z Miechowic pod zarzutem usiłowanego wymuszania. Aresztowany wystosował list do pewnej kobiety, od której zażądał pieniędzy, które zamierzał odebrać na pocztę. O wszystkim powiadomiono policję, która aresztowała Nowaka w chwili, gdy zjawił się na pocztę po odbiór pieniędzy.

Rokitnica w Bytomskim. O odwiedzinach biskupich donoszą jeszcze: Najprzew. ks. biskup-sufragan dr. Wojciech przybył we wtorek pod wieczór pociągiem do Mikulczyc. Na dworcu witały go dostojnik Kościoła władze i towarzystwa gminy Mikulczyce. W imieniu powiatu powitał biskupa landrat dr. Urbanek, w imieniu zarządu białostremowskiego mistrz Esser. Poza tem przybyli na dworzec przedstawiciele szkół i członkowie zarządu kościelnego w Rokitnicy. Po powitaniu udał się ks. biskup do Rokitnicy; tu został przyjęty przez Wiel. ks. proboszcza Breuera. Potem odprawił ks. biskup nabożeństwo majowe. Nazajutrz bierzmował 1100 dzieci. Po zwiedzeniu ochronki i domu inwalidów udał się ks. biskup do Bytomia.

Zabrze. (Z urzędu stanu cywilnego). W miesiącu kwietniu zgłoszono w tutejszym urzędzie stanu cywilnego 167 urodzeń i 129 przypadków śmierci. Stosunkowo dużo osób, bo aż 60 zmarło na choroby płucne.

Zabrze. (Skutki nieostróżnego obchodzenia się z bronią.) Nadwachmistrz policyi bezpieczeństwa Grytz był zajęty czyszczeniem pistoletu. Nagle padł strzał, który ugodził Grytza w serce i zabił go na miejscu.

Zabrze. (Ukaranie oszusta). Pisarz zawodowy Hugon Schulz stał znajduje się we więzieniu śledczym od czerwca zeszłego roku. Aresztowano go za sprzeniewierzenie, oszustwo i sfałszowanie dokumentów. W tych dniach stał Schulz przed wielkim sądem ławniczym, który skazał go za wszystkie te sprawy na 1 rok 10 miesięcy domu karnego i utratę obywatelskich praw honorowych na przeciąg 3 lat.

Biskupice w Zabrze. (Pogrzeb ofiary demonstracji majowej w Zaborzu.) Dnia 8. maja br. odbył się w Biskupicach pogrzeb ofiary demonstracji majowej w Zaborzu. W pogrzebie brały udział wszystkie korporacje robotnicze a wśród nich także przedstawiciele robotników z województwa śląskiego. Gdy po pogrzebie chciał się uformować pochód policya go rozwiązała. Do zaisc jednak nie przyszło.

Maciejów w Zabrze. (Bicie nowego szybu). Prace około bicia nowego szybu pod Maciejowem wstrzymane swego czasu rzekomo z powodu braku środków pieniężnych, zostały podjęte na nowo.

Biskupice w Zabrze. (Z uroczystości jubileuszowej w Zaborzu). Niniejszem chcemy Wam drogie Siostry podziękować za tę niezapomnianą uroczystość któraście nas uszczęśliwiły. Ta miłość i radość, z jaką nas powitano i przyjęto, już ujęły nasze serca. A cóż dopiero mamy powiedzieć o uroczystości kościelnej. Przewyższała nasze oczekiwania, a przedewszystkiem zbudowałyśmy się tak bardzo ślicznym śpiewem. Dziękujemy serdecznie za gościnność i miłą zabawę, która nas podniosła i na duchu. Przedewszystkiem zbudował nas tak piękny przykład, który nam się przedstawił: miłość i zgoda, która wszystkich spajała. Najpierw serdeczne „Bóg zapłać Czcigodnemu Duchowieństwu za wszystkie błogie chwile nam zgotowane, a następnie naszym drogim Siostrą z Zaborza. Oby te błogie chwile nigdy nie poszły w zapomnienie.

Sodaliski z Biskupic.

Gliwice. (Górnośląski tydzień werbunkowy). W niedzielę rozpoczął się tu tak zwany tydzień werbunkowy, urządzony przez Związek prasy górnośląskiej, oczywiście niemieckiej. Celem tygodnia werbunkowego jest ujawnienie na zewnątrz niemieckiego charakteru Śląska Opolskiego. Na otwarcie przybyli: pruski minister oświaty dr. Boelitz z radcą ministeryalnym Gall, naczelny prezydent dr. Proske, wiceprezydent Berger, tajny radca Maskus, pułkownik Soffner, landrat Harbig, nadburmistrz Miethe, prezydent policyi Beck i inni. Wygłoszono szereg mów, w których podkreślano na pierwszym miejscu zadania i znaczenie prasy kulturalnej na Śląsku Opolskim, oczywiście w duchu niemieckim.

Racibórz. (Wylew Odry). Ostatnie opady spowodowały szybki wzrost wody w Odrze. W niedzielę po południu pokazywał wodoskaz w Racibórzku wysokość wody na blisko 6 metrów. Dalekie obszary wzdłuż koryta Odry znajdują się pod wodą.

Kniępole w Głubczyckiem. (Pożar). W środe po południu wybuchł pożar w posiadłości gospodarza Andraschkego, który zniszczył półkarnię i woz-

wie. Spaliły się także różne maszyny rolnicze. Szkoda pokryje ubezpieczenie.

Dobrodzień w Lublinieckiem. Były krótki saski przybył w poniedziałek do Dobrodzienia i zabawił w swych majątnościach kilka dni, które przepędził na polowaniu.

Trzebiszyn w Oleskiem. Za podpalenie własnej posiadłości odpowiadał przed sądem przysięgłych w Opolu robotnik Emil Niemiec z Trzebiszyna. Niemiec jest wyznania protestanckiego, lecz mimo to ożenił się z dziewczyną katoliczką. Początkowo żyło młode małżeństwo w zgodzie, lecz po przyścisłu na świat pierwszego dziecka przyszło do poważnych nieporozumień z powodu ochrzczenia i wychowania małżeństwa. Ostatecznie Niemiec zgodził się na ochrzczenie syna przez księdza katolickiego. Jednakże odtąd zgoda nie wróciła do domu małżeństwa. Do tego doszedł zażart na tle spadku, który dołał jeszcze oliwy do ognia. Na dobitkę wszystkiego żona opuściła Niemca i wniosła skargę o rozwód. Wtedy zrozpaczony małżonek podpalił własną posiadłość, która spłonęła. Oskarżony przyznał się do podpalenia. Sąd przyznał mu okoliczności łagodzące i skazał go na 1 $\frac{1}{2}$ roku domu karnego.

KORESPONDENCJE

Bytom. (Na cześć J. E. ks. Kardynała). W sobotę (10. b. m.) o godz. 8 wieczorem odbył się pochód z pochodniami na cześć J. E. ks. Kardynała. Uczestnicy pochodu ustawili się na targowisku skąd wyruszo na miasto przed probostwo św. Trójcy, w którym J. E. ks. Kardynał zamieszkał. Imponujący był to pochód, w którym wzięły udział tysiące katolików bez różnicy narodowości. Plac kościelny zapełnił się w okamgnieniu. Po ustawieniu się przed probostwem chór kościelny odśpiewał pieśń powitalną, poczem przemówił do J. E. ks. Kardynała przewodniczący rady miejskiej p. Zawadzki. Trzykrotnym okrzykiem na cześć ks. Kardynała zakończył swoją przemowę. Następnie wszedł na mównicę sekretarz p. Musioł, który wygłosił następującą przemowę po polsku:

„Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! Eminencjo! Najprzewielebniejszy Książe-Biskupie, najczcigodniejszy Arcypasterzu! Po dziękczynnych słowach poprzedniego mówcy, proszę przyjąć hołd i dziękczynienie katolików polskich naszego miasta. W pięknym i pełnym nadziei miesiącu maju, w którym cała przyroda ze snu się budzi, Wasza Eminencja wraz z Najprzew. ks. biskupem-sufraganem raczyła przybyć do naszego smętnego obwodu przemysłowego, a pomiędzy innymi zaszczyścić Swą obecnością nasze miasto Bytom. Otóż właśnie odbył się u nas przegląd popisowych, a kilka tysięcy wiernych stawiło się do szeregu, którego sztandar z napisem „Zgoda, miłość i pokój” przed nami powiewa. Wybór szeregowców nie został ograniczony tylko na młodsze pokolenia; Wasza Eminencja, jako generał Kościoła katolickiego wyposażyla bronią do walki za jedyną wieczną prawdę także wielkie zastępy chorych, kalek, a nawet więźniów. Dwa obozy społeczeństwa ludzkiego stają przeciw sobie; my zaliczamy się do obozu, gromadzącego pod sztandarem zgody, miłości i pokoju. Z nowymi bojownikami, odznaczonymi krzyżem św. na czele, i wyposażonymi darami Ducha św., których Wasza Eminencja nam uprosiła, przyrzekamy: walczyć za prawdę i wolność Kościoła naszego. Chociaż językiem naszym różnimy się od innych, to jednak w obronie Kościoła katolickiego i jego sternika, zasiadającego na stolicy św. Piotra, jako katolicy wspólnie walczymy, a dopóki stać naszej macierzyńskiej mowy za wiarę życie nasze dać gotowiśmy. Chociaż nowa burza przeciw naszemu Kościołowi św. się sroży, my jesteśmy przekonani, że po niej znów słońce pogodnie zaświeci, bo jest jeden Bóg i jedna prawda, a następstwem tego może być tylko jeden pasterz i jedna owczarnia. Dziękując za wszystkie trudy i prace podjęte około zbawienia dusz naszych, składamy u stóp Waszej Eminencji przyrzeczenia niezmierniej wierności, miłości i dziecinnego posłuszeństwa, bez którego ostatecznego celu posiadać nie możemy. Proszę Waszą Eminencję zabrać z Bytomia to przekonanie: jak te pochodnie palące, tak miłość nasza do Waszej Eminencji i naszych duszpasterzy się pali. Na dowód tego, że moje słowa z głębi serc nas wszystkich tutaj zebranych pochodzą, wzywam wszystkich uczestników pochodu zadokumentować to przez okrzyk na cześć Jego Eminencji: Jego Eminencja razem z całym Jego duchowieństwem niech nam żyje! (Trzykrotny okrzyk).

Po przemówieniu p. Musioła odezwał się do licznie zgromadzonych J. E. ks. Kardynał, dziękując za tak gorącą owację, która jest dowodem wierności i przywiązania do Kościoła św., Ojca św., biskupów i kapłanów. W ciągu bytności mojej w Bytomiu mogłem się przekonać iż pulsuje tu prawdziwy duch wiary, że Bytom jest klejnotem mojej diecezji. W pierwszym rzędzie zawdzięczam to tutejszemu duchowieństwu. Wiem dobrze, iż praca duszpasterska w tym zakątku nie jest łatwa. Mimo to, ja sam, a także duchowieństwo dokładamy wszelkich starań, ażeby jednej i drugiej narodowości nie działa się krzywda. Czy Polacy, czy Niemcy, wszyscy mi są miłi. — Po odśpiewaniu wspólnej pieśni i pieśni pożegnalnej przez chór kościelny raz jeszcze przemówił J. E. ks. Kardynał, poczem pochód ruszył z powrotem przez miasto i Rozbark znowu na targowisko, gdzie się rozwiązał. Przegląd tak rzadkiej uroczystości był wspaniały i imponujący.

Wiadomości gospodarcze, handlowe i przemysłowe
STAN WALUTY GIELDY BERLIŃSKIEJ.

Płacono za:	13. 5.	12. 5.
100 guldenów holenderskich	157,21	157,36
100 franków belgijskich	19,95	20,05
100 " francuskich	23,64	24,14
100 " szwajcarskich	74,41	74,51
100 koron norweskich	58,60	59,95
100 " duńskich	71,62	71,62
100 " szwedzkich	111,72	111,47
100 " czeskich	12,46	12,46
100 lirów włoskich	18,85	19,95
100.000 koron austriackich	6,08	5,98
100.000 " węgierskich	4,48	4,48
1 funt szterlingów angielskich	18,35 1/2	18,35 1/2
1 dolar amerykański	4,19	4,19

W Berlinie płacono za złoty 80 1/2—84 1/2 fenów niemieckich.

WROCLAWSKIE CENY TARGOWE.

z dnia 13-go maja 1924 r.

ZBOŻE. Pszenica 16.70. — Żyto 13.40. — Owies 12.50. — Jęczmień browarowy 17.50. — Jęczmień pastewny 13.00.
MAKA. Pszeniczna 25.00. — Rżana 21.00. — Auszug 30.50—31.50.
OWOCE STRACZKOWE. Groch Wiktorya 27.00 do 29.00. — Groch mały, żółty 18.00—20.00. — Fasola biała 35.00—38.00. — Wyka 11.00—13.00. — Peluska 12.00—14.00. — Lubin żółty 16.00—18.00. — Lubin mody 11.00—13.00. — Bób 15.00—16.00.
PASZA DLA BYDLA. Słoma pszeniczna prasowana 1.80. — Słoma rżana prasowana 1.80. — Słoma jęczmienna prasowana 1.80. — Słoma owsiana prasowana 1.80. — Słoma pszeniczna krótka 1.30. — Słoma rżana krótka 1.30. — Słoma rżana długa 1.80. — Siano zdrowe

i suche 2.60. — Siano dobre, zdrowe i suche 3.00. — Osucie pszeniczne 9.00—9.50. — Osucie rżane 8.50—9.00. — Makuch Iniany 21.50—22.50. — Makuch rzepakowy 11.50—12.00. — Wytłoki suche 9.50—10.00. — Kukurydza 20.50—21.50. — Płatki ziemniaczane 22.00—23.00.

NADESLANO.

Bytom. Rzadki jubileusz. Dnia 13-go bm. obchodziła panna Marja Kalder z Bytomia, ul. Piekarska 3/5 swój 40-letni jubileusz, jako współpracownicza w firmie Emanuela Foerster w Bytomiu. Jubilatce „Szczęść Boże!”

Nakładem i czcionkami „Katolika”, spółki wydawniczej z ogr. odpowiedzialnością w Bytomiu. — Redaktor odpowiedzialny: Franciszek Goduła w Bytomiu.

WAŻNE DLA ROLNIKÓW!

Od 12. do 24. maja b. r. urządzam w GLIWICACH w mojej fabryce, wejście z ulicy Mikołowskiej i Wrocławskiej

wielką wystawę

wszelkich rolniczych maszyn i narzędzi polnych, maszyn do siewu i sieczenia trawy i zboża, jakoteż maszyny mleczarskie, centryfugi, maszyny do robienia masła, prasy winne, owocowe, jagodowe i buraczane. — Śrótowniki i młynki do maki rzanej — Beczki i pompy do gnojówki.

Wielka liczba maszyn parowych i motorowych, pługi motorowe, sieczkarnie do krajania karmy będą na miejscu demonstrowane.

Niechaj nikt nie zaniedba przybyć na wystawę w własnym, dobrze zrozumianym interesie. Wstęp wolny od opłaty.

Podczas wystawy wszelkie maszyny o 10 procent taniej.

HUGO GALUSCHKA, fabryka maszyn, GLIWICE, ul. Mikołowska i Wrocławska

Plaszcze gumowe

od najwyklych do najlepszych w cenach od 19.50 mk. począwszy poleca

H. Herzberg
Zabrze.

Meridiol
cudownie skutkujący środek przeciw bólu zębów, głowy, reumatyzmu i niedomagani żołądka. Żądajcie Meridiol i nie dajcie sobie nic innego wmówić.
Do nabycia w aptekach i drogerjach.

Zwapnienie żył podniecenie, osłabione bicie serca
Żądajcie gratis-broszurę porady lekarskiej Dr. Weise'go kuracje domowe.
Dr. Gebhard & Cie, Berlin-Steglitz 15a.

Astma

tycy! Żądajcie darmo obszern. pouczając. broszury.
Dr. HUGO CARO G. m. b. H.
Berlin-Steglitz 105.

Agitujcie za naszą gazetą!

czyni bieliznę śnieżno-białą.

Baczność!

Baczność!

Na życzenie publiczności odbędzie się w niedzielę, dnia 18 maja o godzinie 6 wieczorem na sali p. Knopz w Wielkich Piekarach

zabawa teatralna uchodźców.

Odegraną zostanie nowa sztuka p. t. **Górnoślązacy w powstaniu majowym 1921**

w 5 aktach. Utwór przeplatany śpiewami.
Akt 1. Zdrada miejsca pobytu powstańców. Akt 2. Wybuch powstania. Akt 3. Walki pomiędzy powstańcami i Niemcami. Akt 4. Powstaniec w więzieniu. Akt 5. Zwycięstwo powstańców.

Ceny miejsc:
Miejsce rezerwowane 4 miliony, 1 miejsce 3 milj., 2 miejsce 2 miliony, 3 miejsce stojące 1 milion.
Czysty zysk przeznacza się sierotom i wdowom poległych powstańców.

O liczny udział uprasza
Zarząd Związku Uchodźców.

Amatorzy fotografii

kupują najlepiej tylko u fachowca

w **Domu fotograf. „Germania”**

Bytom
ulica Dworcowa 32 I piętro.

Płyty - Pa-
piery zaw-
sze świeże
na składz.
Aparaty roz-
miar-
nych
firm

Ubrania do Komunii św.

w najlepszych gatunkach po najniższych cenach.

Największa zdolność.

Wszelkie nowości w odzieży męskiej i dla chłopców
znowu nadeszły

Hermann Rosenthal, Bytom
tylko Rynek 24.

Tanie polecenie bielizny

Koszule dzienne dla pań z ząbkami lub haftami 2²⁵
mk. 3.00, 2.50 i
Koszule nocne dla pań z haftami lub rąbkami 5¹⁰
mk. 8.25, 5.75 i
Garnitury dla pań koszula i majtki, ładnie garnie- 6⁵⁰
rowane mk. 12.35, 9.50 i
Majtki dla pań pięknie haftowane 2⁵⁰
mk. 4.50, 3.25 i
Podstaniki dla pań haftami garnierowane 1³⁵
mk. 2.25, 1.85 i
Halki „Prinzess” w pięknych wzorach wyszywane 5⁸⁵
mk. 9.85, 8.50 i
Halki krótkie ślicznie haftowane 4²⁵
mk. 7.00, 4.50 i

Emanuel Foerster

Bytom G.-Śl., ul. Gliwicka Nr. 28.